

[Startside](#)>[Dine rettigheder](#)>**Tiltalte i straffesager**

Den originale sprogudgave af denne side [lv](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

[lettisk](#)

Swipe to change

Tiltalte i straffesager

Letland

Disse faktablade forklarer, hvad der sker, når en person er mistænkt eller anklaget for en forbrydelse, som er genstand for en retssag. For oplysninger om mindre forseelser såsom færdselsforseelser, der normalt medfører bødestraf, se faktablad 5. Hvis du er offer for en forbrydelse, kan du finde udførlige oplysninger om dine rettigheder her.

Oversigt over straffesagens forløb

Følgende er en oversigt over de almindelige faser i en straffesag:

Efterforskning

Retsforfølgelse

Behandling af sagen ved retten i første instans

Prøvelse af sagen ved appelretten

Prøvelse af sagen ved højesteretten

Prøvelse af aktuelle domstolsafgørelser

Detaljerede oplysninger om alle disse faser i straffesagen og om dine rettigheder kan findes i faktabladene.

Disse oplysninger erstatter ikke juridisk rådgivning og er udelukkende til vejledende brug.

Europa-Kommissionens rolle

Det skal understreges, at Europa-Kommissionen ikke spiller nogen rolle i forbindelse med straffesager i medlemsstaterne og ikke kan hjælpe dig med eventuelle klager. Faktabladene indeholder oplysninger om, hvordan og til hvem man kan klage.

Klik på nedenstående links for at finde de oplysninger, du skal bruge

1 – Juridisk bistand

2 – Mine rettigheder i forbindelse med en politiefterforskning

Efterforskning

Retsforfølgelse

Visse proceduremæssige skridt

3 – Mine rettigheder under retssagen

4 – Mine rettigheder efter retssagen

5 – Overtrædelse af færdselsloven

Relevante links

[Straffeprocessret](#)

[Strafferet](#)

[Statslige politimyndigheder](#)

[Den offentlige anklagemyndighed](#)

[Letlands advokatsammenslutning](#)

[Lettiske domstole](#)

Sidste opdatering: 07/05/2012

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [lv](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

1 – Juridisk bistand

Det er meget vigtigt at få uafhængig juridisk bistand, når du på en eller anden måde er involveret i en straffesag. I faktabladene kan du se, hvornår og under hvilke omstændigheder du har ret til at blive repræsenteret af en advokat. Du kan også se, hvad en advokat vil gøre for dig. I dette faktablad kan du se, hvordan du finder en advokat, og hvordan omkostningerne til advokaten vil blive betalt, hvis du ikke har råd til at betale.

Find en advokat

Kontakt [det lettiske advokatråd](#), hvis du har brug for en advokat. Det har en [liste over sagførere](#), der praktiserer i Letland.

Uanset om du er blevet varetægtsfængslet eller ej, kan du oplyse den myndighed, der står for sagen (efterforsker/anklager/domstol), om, at du ønsker at søge juridisk bistand. Du vil modtage oplysninger om beskikkede sagførere, eller en beskikket sagfører vil få underretning om, at du har brug for juridisk bistand, og du vil få denne bistand.

Den bedste løsning er, at du eller dine pårørende indgår en aftale med en advokat, som fører din sag, så længe det er nødvendigt.

Betaling for en advokat

Advokater skal betales, og klienten og advokaten indgår en skriftlig aftale om honoraret. Hvis der ikke er indgået nogen aftale med en advokat, vil staten stille den nødvendige juridiske bistand til rådighed for dig, og den vil blive betalt over det statslige budget.

Relevante links

[Straffeprocessret](#)

[Lov om advokatsammenslutningen](#)

[Lov om statslig retshjælp](#)

[Forordning om statslig retshjælp](#)

[Letlands advokatsammenslutning](#)

[Retshjælpsmyndigheden](#)

Sidste opdatering: 07/05/2012

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [\[lv\]](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

2 - Mine rettigheder under efterforskningen af en forbrydelse og inden sagen bringes for retten

Hvordan foregår en strafferetlig efterforskning?

Formålet med den forberedende procedure er at:

fastlægge, om der er begået en forbrydelse,

fastslå, hvem der skal tiltales for at have begået den strafbare handling,

klarlægge, om det er muligt at afvise sagen, lukke den eller bringe den for domstolene.

Den forberedende procedure omfatter to trin – efterforskning og retsforfølgelse.

Efterforskningen foretages af forskellige politimyndigheder, herunder [det statslige politi](#), [det statslige sikkerhedspoliti](#), [politiet for økonomisk kriminalitet](#), [militærpolitiet](#), [rådet for fængselsmyndighederne](#), [agenturet til forebyggelse og bekæmpelse af korruption](#), [den statslige grænsevagt](#), toldmyndighederne, kaptajner på skibe på åbent hav og øverstbefalende for militære enheder under de nationale bevæbnede styrker, som er udstationeret på fremmede territorier. Myndigheden i den retskreds, hvor forbrydelsen er blevet begået, står for efterforskningen. [Anklagemyndigheden](#) kan også foretage en efterforskning.

De [retsforfølgende myndigheder](#) står for retsforfølgelsen.

Mine rettigheder under efterforskningen

Klik på linkene nedenfor for at læse mere om dine rettigheder under den indledende efterforskning forud for straffesagen:

[Efterforskning \(1\)](#)

[Retsforfølgelse \(2\)](#)

[Proceduremæssige foranstaltninger \(3\)](#)

Efterforskning (1)

Formålet med efterforskningen

Formålet med en efterforskning er at fastslå, om der er blevet begået en forbrydelse, hvem der skal tiltales for at have begået den strafbare handling, og om sagen kan afvises.

En efterforsker (normalt en politibetjent) vil samarbejde med dig. Under efterforskningen kan du tilbageholdes i 48 timer og varetægtsfængsles som en sikkerhedsforanstaltning.

Det samlede tidsforløb, som kan medgå til efterforskning og retsforfølgelse, afhænger af, hvor alvorlig den forbrydelse, som du mistænkes for at have begået, er (fra 6 til 22 måneder med mulighed for yderligere 6 måneders forlængelse). Overholdes disse tidsfrister ikke, skal alle sikkerhedsforanstaltninger og begrænsninger for din ejendomsret bringes til ophør.

Hvilke informationer får jeg om det, der sker?

Politibetjenten, som foretager efterforskningen, vil informere dig om, hvad der sker.

Vil jeg få stillet en tolk til rådighed, hvis ikke jeg taler sproget?

Politibetjenten/anklageren sørger for, at du får en tolk stillet til rådighed. Tolken oversætter alt, hvad der måtte være nødvendigt – dokumenterne, det, som efterforskeren og advokaten siger, og din forklaring.

På hvilket trin vil jeg få mulighed for at tale med en advokat?

Taler du ikke det lokale sprog, har du ikke pligt til at have en advokat, men det er tilrådeligt, da du måske ikke er kendt med de lokale forhold og love. Du kan selv vælge en advokat, eller du kan bede politibetjenten, som står for efterforskningen, om at finde en beskikket advokat.

Er du tilbageholdt, vil en advokat blive bedt om at repræsentere dig inden for 48 timer. Gør du brug af en udenlandsk advokat under proceduren, er det tilrådeligt, at denne samarbejder med en lokal advokat.

En tolk vil blive stillet til rådighed så hurtigt som muligt, da hans/hendes tilstedeværelse er nødvendig for at forklare situationen for dig, og for at du kan blive afhørt.

Vil jeg blive bedt om at afgive oplysninger? Har jeg pligt til at afgive oplysninger?

Du har ret, men ikke pligt til at afgive oplysninger. Du har ret til ikke at udtale dig, og det kan ikke bruges imod dig og tolkes som mangel på samarbejde i forbindelse med efterforskningen.

Hvad sker der, hvis jeg siger noget, som er dårligt for min sag?

Din forklaring vil blive vurderet sammen med andet bevismateriale i sagen. Du behøver ikke at belaste dig selv. Du har ret til at afgive de udtalelser, du mener er nødvendige. Du har ret til ikke at afgive forklaring.

Kan jeg kontakte et familiemedlem eller en ven?

Hvis du er tilbageholdt, har du ret til at bede lederen af efterforskningen om at informere din nærmeste familie, andre familiemedlemmer, din arbejdsplads eller dit uddannelsessted osv.

Kan jeg komme til læge, hvis jeg har behov for det?

Ja, efterforskningen foretages med respekt for menneskerettighederne.

Kan jeg kontakte min ambassade, hvis jeg er fra et andet land?

Du har ret til at anmode om, at din ambassade/dit konsulat informeres.

Jeg er fra et andet land. Har jeg pligt til at være til stede under efterforskningen?

Du har pligt til at være til stede under efterforskningen. Lederen af efterforskningen træffer afgørelse om, hvorvidt det er muligt at deltage i efterforskningsprocessen via videolink eller understyr til telekonference.

Kan jeg blive sendt tilbage til mit hjemland?

Loven stiller intet krav herom, men udvisning af Republikken Letland er en mulig straf, som kan pålægges. Denne straf kan kun pålægges på grundlag af en retsafgørelse.

Vil jeg blive varetægtsfængslet eller løsladt?

Forundersøgelsesdommeren træffer afgørelse om din varetægtsfængsling senest 48 timer efter, at du er blevet anholdt. Du kan blive tilbageholdt, hvis den forbrydelse, du har begået, kan straffes med fængsling, og hvis ingen anden sikkerhedsforanstaltning kan sikre, at:

du ikke vil unddrage dig efterforskningen/retssagen/håndhævelsen af retsafgørelsen,

du ikke vil vanskeliggøre efterforskningen,

du ikke vil begå en ny forbrydelse.

Du vil blive stillet for forundersøgelsesdommeren, før denne træffer afgørelse vedrørende din tilbageholdelse. Du har ret til at fremlægge dokumentation til støtte for en påstand om, at det ikke vil være rimeligt at tilbageholde dig. Der vil blive sørget for, at der er en advokat og en tolk til stede.

Kan jeg forlade landet, mens efterforskningen står på?

Du kan forlade landet, såfremt lederen af efterforskningen tillader det (normalt skriftligt).

Vil jeg blive bedt om at afgive fingeraftryk, dna-prøver (f.eks. hår og spyt) eller kropsvæsker?

Klik på linket for at få information [om dine rettigheder](#).

Kan jeg blive kropsvisiteret?

Klik på linket for at få information [om dine rettigheder](#).

Kan mit hjem, mine forretningslokaler, min bil og lignende blive ransaget?

Klik på linket for at få information [om dine rettigheder](#).

Kan jeg appellere?

Du har ret til at appellere forundersøgelsesdommerens afgørelse til retsformanden. Du har ret til at appellere foranstaltninger, som er truffet af lederen af efterforskningen/anklageren, til henholdsvis den tilsynsførende anklager/en senioranklager.

Klage over afgørelser truffet af lederen af efterforskningen/anklageren eller forundersøgelsesdommeren skal indgives inden for 10 dage, men du kan klage over deres foranstaltninger under hele efterforskningen.

Klagen kan indgives på et sprog, du kender. Klagen skal behandles senest 10 dage efter modtagelsen. Er klagen ikke skrevet på det officielle sprog, vil tidsfristen blive regnet fra den dato, hvor oversættelsen foreligger. Du vil blive informeret herom.

Kan jeg erklære mig skyldig i alle eller nogle af anklagerne før retssagen?

Du har ret til at erklære dig skyldig under efterforskningen/[retsforfølgelsen](#) i såvel alle/nogle af anklagerne som én anklage.

Erklærer du dig skyldig, betragtes det som en formildende omstændighed, der kan medføre en mindre alvorlig straf eller tjene som grundlag for at bringe straffesagen til ophør. Samarbejder du med lederen af efterforskningen/anklagemyndigheden, kan det bidrage til, at der anvendes mindre strenge sikkerhedsforanstaltninger, eller at varetægtsfængslingen ophæves.

Kan tiltalen blive ændret før retssagen?

Tiltalen mod dig kan ændres, hvis anklageren er kommet i besiddelse af yderligere bevismateriale. Den oprindelige tiltale mod dig skal ændres, hvis den viser sig at være ukorrekt – anklageren bringer i så fald retsforfølgelsen til ophør for den del. Den nye tiltale vil blive forelagt for dig.

Kan jeg blive tiltalt for en forbrydelse, som jeg allerede er tiltalt for i en anden medlemsstat?

Du kan blive tiltalt, men ikke dømt og straffet, hvis du allerede er blevet dømt eller frifundet for den samme forbrydelse i en anden stat.

Vil jeg få information om dem, der skal vidne imod mig?

Du vil få information om de vidner, som skal vidne imod dig. Anklageren fremsender sagsakterne til dig, når efterforskningen af sagen er afsluttet, og før den sendes til retten, og du vil kunne gøre dig bekendt med vidneudsagnene.

Vil jeg få information om andet bevismateriale mod mig?

Du vil få adgang til sagsakterne, som indeholder alt det bevismateriale, som anklageren vil bruge imod dig i retten. Anklageren fremsender en kopi af sagsakterne til dig.

Jeg er allerede blevet dømt for denne forbrydelse i en anden medlemsstat. Hvad sker der nu?

Du kan ikke blive dømt for den samme forbrydelse i Letland. Forbudet mod dobbelt strafferetlig forfølgelse (*ne bis in idem*) gælder i alle EU's medlemsstater.

Vil der blive krævet oplysninger om min straffeattest?

Ja, der vil blive krævet oplysninger om din straffeattest.

Retsforfølgelse (2)

Formålet med retsforfølgelsen

Formålet med retsforfølgelsen er at fastslå, om der foreligger en strafbar forbrydelse, at identificere den person, der skal tiltales for at have begået den pågældende forbrydelse, og at træffe afgørelse om, hvorvidt sagen kan afvises, lukkes eller indbringes for domstolene. [Anklageren](#) vil samarbejde med dig.

Det samlede tidsforløb, som kan medgå til [efterforskning](#) og retsforfølgelse, afhænger af, hvor alvorlig den forbrydelse, som du mistænkes for at have begået, er (fra 6 til 22 måneder med mulighed for yderligere 6 måneders forlængelse). Overholdes disse tidsfrister ikke, skal alle sikkerhedsforanstaltninger og begrænsninger i forbindelse med din ejendomsret bringes til ophør.

Hvilke informationer får jeg om det, der sker?

Anklageren, som træffer de efterforskningsmæssige foranstaltninger (sandsynligvis de samme foranstaltninger som under efterforskningen), vil fortælle dig, hvad der sker.

Vil jeg få stillet en tolk til rådighed, hvis ikke jeg taler sproget?

Anklageren vil sørge for, at du får en tolk stillet til rådighed. Tolken oversætter alt, hvad der måtte være nødvendigt – dokumenter, det, som anklageren og advokaten siger, og din forklaring.

På hvilket trin vil jeg få mulighed for at tale med en advokat?

Taler du ikke det lokale sprog, er det tilrådeligt at have en advokat, da du måske ikke er kendt med de lokale forhold og love. Gør du brug af en udenlandsk advokat under proceduren, er det tilrådeligt, at denne samarbejder med en lokal advokat. Du kan selv vælge en advokat, eller du kan bede anklageren om at finde en beskikket advokat.

En tolk vil blive stillet til rådighed så hurtigt som muligt, da hans/hendes tilstedeværelse er nødvendig for at forklare situationen for dig, og for at du kan blive afhørt.

Vil jeg blive bedt om at afgive oplysninger? Har jeg pligt til at afgive oplysninger?

Du har ret, men ikke pligt til at afgive oplysninger. Du har ret til ikke at udtale dig, og det kan ikke bruges imod dig og tolkes som mangel på samarbejde.

Hvad sker der, hvis jeg siger noget, der kan bruges imod mig i sagen?

Din forklaring vil blive vurderet sammen med andet bevismateriale i sagen. Du behøver ikke at belaste dig selv. Du har ret til at afgive de udtalelser, du mener er nødvendige. Du har ret til ikke at afgive forklaring.

Kan jeg kontakte et familiemedlem eller en ven?

Hvis du er tilbageholdt, har du ret til at bede anklageren om at informere din nærmeste familie, andre familiemedlemmer, din arbejdsplads eller dit uddannelsessted osv.

Kan jeg komme til læge, hvis jeg har behov for det?

Ja, retsforfølgelsen sker med respekt for menneskerettighederne.

Kan jeg kontakte min ambassade, hvis jeg er fra et andet land?

Du har ret til at anmode om, at din ambassade/dit konsulat informeres.

Jeg er fra et andet land. Har jeg pligt til at være til stede under efterforskningen?

Du har pligt til at være til stede under retsforfølgelsen. Anklageren træffer afgørelse om, hvorvidt det er muligt at deltage i efterforskningsprocessen via videolink eller udstyr til telekonference.

Kan jeg blive sendt tilbage til mit hjemland?

Loven stiller intet krav herom, men udvisning af Republikken Letland er en mulig straf, som kan pålægges. Denne straf kan kun pålægges [på grundlag af en retsafgørelse](#).

Vil jeg blive varetægtsfængslet eller løsladt?

Forundersøgelsesdommeren træffer afgørelse om din tilbageholdelse. Du kan blive tilbageholdt, hvis den forbrydelse, du har begået, kan straffes med fængsling, og hvis ingen andre sikkerhedsforanstaltninger kan sikre, at du ikke vil unddrage dig efterforskningen/retsforfølgelsen/håndhævelsen af afgørelsen, ikke vil vanskeliggøre efterforskningen og ikke vil begå en ny forbrydelse.

Du vil blive stillet for forundersøgelsesdommeren, før denne træffer afgørelse om at frihedsberøve dig. Du har ret til at fremlægge dokumentation til støtte for en påstand om, at det ikke vil være rimeligt at tilbageholde dig. Der vil blive sørget for, at der er en advokat og en tolk til stede.

Kan jeg forlade landet, mens efterforskningen står på?

Du kan forlade landet, såfremt anklageren tillader det (normalt skriftligt).

Vil jeg blive bedt om at afgive fingeraftryk, dna-prøver (f.eks. hår og spyt) eller kropsvæsker?

Klik på linket for at få information [om dine rettigheder](#).

Kan jeg blive kropsviseret?

Klik på linket for at få information [om dine rettigheder](#).

Kan mit hjem, mine forretningslokaler, min bil og lignende blive ransaget?

Klik på linket for at få information [om dine rettigheder](#).

Kan jeg appellere?

Du har ret til at appellere forundersøgelsesdommerens afgørelse til retsformanden. Du har ret til at appellere anklagerens foranstaltninger til en senioranklager.

Klage over anklagerens/forundersøgelsesdommerens afgørelse skal indgives inden for 10 dage. Klage over anklagerens foranstaltninger kan indgives under hele efterforskningen.

Klagen kan indgives på et sprog, du kender. Klagen skal behandles senest 10 dage efter modtagelsen. Er klagen ikke skrevet på det officielle sprog, vil tidsfristen blive regnet fra den dato, hvor oversættelsen foreligger. Du vil blive informeret herom.

Kan jeg erklære mig skyldig i alle eller nogle af anklagerne før retssagen?

Du har ret til at erklære dig skyldig under efterforskningen/retsforfølgelsen i såvel alle/nogle af anklagerne som én anklage.

Erklærer du dig skyldig, betragtes det som en formildende omstændighed, der kan medføre en mindre alvorlig straf. Erklærer du dig skyldig og samarbejder med lederen af efterforskningen/anklagemyndigheden, kan det bidrage til, at der anvendes mindre strenge sikkerhedsforanstaltninger, eller at varetægtsfængslingen ophæves.

Erklærer du dig skyldig, kan straffesagen bringes til ophør. Sagens udfald kan være:

en betinget dom (med udsættelse af straffastsættelsen på betingelse af, at lovovertræderen ikke dømmes for et nyt forhold inden for en given periode)

anklagerens påstand om pålæggelse af den anvendelige straf,

en aftale med anklageren om, at du erklærer dig skyldig, og om den anvendelige straf, som derefter vurderes af retten, osv.

Kan tiltalen blive ændret før retssagen?

Tiltalen mod dig kan ændres, hvis anklageren er kommet i besiddelse af yderligere bevismateriale. Den oprindelige tiltale mod dig kan blive ændret, hvis anklageren anerkender, at den er ukorrekt – anklageren bringer derefter retsforfølgelsen til ophør for denne del af tiltalens vedkommende. Den nye tiltale vil blive forelagt for dig.

Kan jeg blive tiltalt for en forbrydelse, som jeg allerede er tiltalt for i en anden medlemsstat?

Du kan blive tiltalt, men ikke dømt og straffet, hvis du allerede er blevet dømt eller frifundet for den samme forbrydelse i en anden stat.

Vil jeg få information om dem, der skal vidne imod mig?

Du vil få information om de vidner, som skal vidne imod dig. Anklageren fremsender sagsakterne til dig, herunder vidneudsagnene, når efterforskningen af sagen er afsluttet, og før den sendes til retten.

Vil jeg få information om andet bevismateriale mod mig?

Du vil få adgang til sagsakterne, som indeholder alt det bevismateriale, som anklageren vil bruge imod dig i retten. Anklageren fremsender en kopi af sagsakterne til dig.

Jeg er allerede blevet dømt for denne forbrydelse i en anden medlemsstat. Hvad sker der nu?

Du kan ikke blive dømt for den samme forbrydelse i Letland. Forbudet mod dobbelt strafferetlig forfølgelse (*ne bis in idem*) gælder i alle EU's medlemsstater.

Vil der blive krævet oplysninger om min straffeattest?

Ja, der vil blive krævet oplysninger om din straffeattest

Proceduremæssige foranstaltninger (3)

Vil jeg blive bedt om at afgive fingeraftryk, dna-prøver (f.eks. hår og spyt) eller kropsvæsker?

Du kan blive bedt om at afgive fingeraftryk eller dna-prøver. Der kan også blive stillet krav om, at du afgiver prøve af andre kropsvæsker, hvis det er nødvendigt for efterforskningen af en bestemt forbrydelse.

Du har ret til at blive informeret om en beslutning om at lade en undersøgelse foretage af en ekspert, før den gennemføres, såfremt undersøgelsen vedrører dig. Du har ret til at stille spørgsmål om ekspertundersøgelsen, før den foretages.

Du har pligt til at underkaste dig en ekspertundersøgelse. Ligeledes har du pligt til at afgive prøver til en sammenlignende undersøgelse eller at give tilladelse til, at de indhentes.

Afgiver du frivilligt prøve til en sammenlignende undersøgelse, vil det blive noteret. Du har ret til at få information om de oplysninger, der føres til protokols, og kan bede om at få tilføjede informationer, som du mener er nødvendige, før protokollen underskrives. Tillader du ikke, at der tages prøver til en sammenlignende undersøgelse, vil de blive indhentet under anvendelse af tvangsmidler på grundlag af en afgørelse truffet af forundersøgelsesdommeren.

Kan jeg blive kropsvisiteret?

Din krop kan blive visuelt undersøgt, hvis der er spor fra kriminelle aktiviteter på den, særlige mærker, karakteristika osv. Kun en person af samme køn/en lægefaglig specialist må foretage en visuel undersøgelse af din krop. Resultatet af den visuelle undersøgelse vil blive ført til protokols, og du har ret til at få oplysninger om resultatet og at kommentere det.

Du kan blive kropsvisiteret, hvis genstande eller dokumenter, som er af betydning for efterforskningen, er gemt i dit tøj, dine ejendele, din krop eller dine kropsåbninger. Kun en person af samme køn må kropsvisitere dig under tilstedeværelse af en læge. Det kræves ikke, at der foreligger en afgørelse om at foretage kropsvisitering, hvis du er tilbageholdt. Det kræves heller ikke, at der foreligger en afgørelse om at foretage kropsvisitering, hvis den foretages under ransagning af et rum eller område, og du er til stede på det pågældende tidspunkt.

Kan mit hjem, mine forretningslokaler, min bil og lignende blive ransaget?

Dit hjem, dine forretningslokaler, din bil og lignende kan blive ransaget. Forundersøgelsesdommeren eller retten træffer afgørelse om ransagningen, men i sager af hastende karakter er det tilstrækkeligt, at lederen af efterforskningen træffer beslutning om at foretage ransagningen, under forbehold af anklagerens godkendelse.

Du eller et voksent medlem af din familie har ret til at være til stede under ransagningen, navnlig hvis den foretages i dit officielle hjem/på din arbejdsplads, medmindre du er anholdt. Kan du eller et voksent medlem af din familie ikke være til stede under ransagningen, skal en repræsentant fra kommunen eller en bestyrer/direktør for lokalene/bygningen opfordres til at være til stede.

Du har ret til at blive informeret om afgørelsen om at foretage ransagning, før ransagningen finder sted, og den ledende efterforsker har pligt til at forelægge afgørelsen for dig. Alle genstande, som findes og beslaglægges under ransagningen, skal fremvises for dig, registreres og eventuelt emballeres og forsegles. Du har ret til at anmode om, at stedet, som er blevet ransaget, bringes tilbage til sin oprindelige tilstand, i det omfang det er praktisk muligt. Du har ret til at blive informeret om den fortegnelse, som ransagningen resulterer i, udtale dig herom og anmode om, at dine bemærkninger noteres. Du har ret til at have en advokat og tolk til stede under ransagningen.

Relevante links

[☞ Straffeprocessret](#)

[☞ Straffeloven](#)

[☞ Statslige politimyndigheder](#)

[☞ Den offentlige anklagemyndighed](#)

[☞ Loven om strafferegistret](#)

[☞ Loven om tilbageholdelsesprocedurer](#)

[☞ Loven om varetægtsfængslingsprocedurer](#)

[☞ Loven om advokatsammenslutningen](#)

Sidste opdatering: 07/05/2012

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

3 - Mine rettigheder under retssagen

Hvor bliver retssagen afholdt?

Sagen vil blive behandlet af en [☞ distrikts-/byret](#) eller ved meget alvorlige forbrydelser af en [☞ regional ret](#). Normalt afhænger stedet af, hvor forbrydelsen har fundet sted. Du vil blive underrettet skriftligt.

Sagen behandles under et åbent retsmøde med visse undtagelser (seksualforbrydelser, behov for at beskytte en statshemmelighed osv.).

En enkelt dommer behandler sagen ved retten i første instans, men retsformanden kan kræve, at sagen behandles af et kollegium af tre juridiske dommere. Dommeren/kollegiet træffer afgørelse i sagen.

Kan tiltalen blive ændret under retssagen?

Den offentlige anklager kan ændre tiltalen under retssagen til mere/mindre alvorlige tiltaler.

Hvis den offentlige anklager ændrer tiltalen til en mindre alvorlig tiltale, men de faktiske beviser forbliver uændrede, indskrives den nye tiltale i retsprotokollen. Hvis tiltalen ændres til en mindre alvorlig tiltale, når de faktiske beviser har ændret sig, eller til en mere alvorlig tiltale, men de faktiske beviser forbliver uændrede, indskrives den nye tiltale i retsprotokollen. Du kan bede om, at den udstedes skriftligt.

Hvis den offentlige anklager ændrer tiltalen til en mere alvorlig tiltale, fordi der er fundet nye faktiske beviser i tilknytning til forbrydelsen, kan retten beordre en pause i retssagen, og anklageren skal så fremsætte den nye tiltale for retten inden for en måned.

Oplysninger om den nye tiltale vil blive sendt til dig, din advokat, offeret og offerets repræsentant, og datoen for retssagen vil fremgå.

Hvad sker der, hvis jeg erklærer mig skyldig i nogle eller alle anklagerne?

Hvis den tiltalte erklærer sig skyldig, kan dette betyde, at der afsiges en mildere dom. Dette kan også være tilfældet, når tiltalte erklærer sig skyldig i en del af anklagerne.

Hvis du erklærer dig skyldig i alle anklagerne, kan sagen behandles uden bevisførelse og ved kun at vurdere de beviser, der vedrører dig personligt og kompensation i form af erstatning. I dette tilfælde er der begrænsede muligheder for at appellere domstolens afgørelse.

Har jeg pligt til at være til stede under retssagen?

Du skal være til stede under retssagen hele tiden, indtil dommen afsiges. Du kan anmode om, at sagen behandles uden din tilstedeværelse, men i så fald skal din repræsentant være til stede.

Hvis du opholder dig i et andet land/dit opholdssted er ukendt/fremmøde i retten ikke er muligt, kan sagen behandles *in absentia*. (dvs. uden din tilstedeværelse)

Du har ikke ret til at deltage i retssagen via videolink fra en anden medlemsstat.

Vil jeg få en tolk under retssagen?

Du vil få en tolk under retssagen.

Vil jeg få en advokat under retssagen?

Du bestemmer selv, om der er brug for en advokat. Det er obligatorisk at være repræsenteret af en advokat under følgende omstændigheder:

hvis du er mindreårig/uden retsevne/har indlæringsproblemer

hvis der træffes beslutning om brug af tvangsforanstaltninger af medicinsk art

hvis du ikke er i stand til at udøve dine procesrettigheder som følge af fysisk/mentalt handicap

hvis du er analfabet/har et lavt uddannelsesniveau, som ikke sætter dig i stand til at udøve dine procesrettigheder

hvis der er indledt forhandlinger om en aftale med anklagemyndigheden

hvis sagen prøves i dit fravær.

I disse tilfælde vil der blive udpeget en advokat til at repræsentere dig, og du kan afvise ham/hende, undtagen når tvangsforanstaltninger af medicinsk art gør sig gældende. Du har ret til at bede om en anden advokat.

Kan jeg tale under retssagen?

Du har ret til at aflægge forklaring og give udtryk for din mening under retssagen. Du har ikke pligt til at aflægge forklaring – dette kan ikke betragtes som manglende samarbejde med retten. Du har ret til at fremlægge din forklaring skriftligt for retten. Retten vil så læse den højt. Du er ikke forpligtet til at belaste dig selv; den offentlige anklager skal bevise din skyld.

Du har ikke pligt til at fortælle sandheden. Der kan ikke indledes en ny retssag mod dig, fordi du med vilje har afgivet falsk forklaring/nægtet at afgive forklaring. Din adfærd kan tages i betragtning ved strafudmålingen, men den kan ikke betragtes som en forværende omstændighed.

Hvad er mine rettigheder i forhold til bevisbyrden mod mig?

Du kan fremlægge nye beviser under retssagen til støtte for dit alibi, for at udelukke strafferetligt ansvar/afbøde skyld og bestride anklagemyndighedens beviser.

Du har ret til at stille spørgsmål til vidner og til offeret, du har ret til at indkalde vidner, herunder dem, der ikke tidligere er blevet udspurgt, du har ret til at fremlægge dokumenter, fysiske/elektroniske beviser, og du har ret til at bede retten om at anmode om genstande/dokumenter.

Du har ret til at fremlægge beviser under hele retssagen – frem til tidspunktet, hvor retten meddeler, at domsforhandlingen er afsluttet.

Du har ret til at benytte en privatdetektivs tjenester. Retten vurderer alle beviser i deres helhed, når den træffer afgørelse i en sag.

Retten træffer afgørelse om indkaldelse af vidner, efter at den har hørt de øvrige parter i retssagen. Hvis din anmodning afvises, kan du genfremsætte den gentagne gange.

Du og din advokat har ret til at stille spørgsmål til alle vidner i sagen. Deres vidneforklaringer analyseres i forsvarets sagsfremstilling, som du/din advokat fremlægger.

Vil oplysninger om min straffeattest blive taget med i overvejelserne?

Oplysninger om ikke afsonede domme vil blive taget i betragtning. Domme, der er slettet fra straffeattesten på grund af forældelsesfristen, kan betragtes som omstændigheder, der kendetegner din person. Disse domme tages i betragtning ved strafudmålingen, herunder fængselsstraf.

Der anmodes om oplysninger om din straffeattest under [☞ efterforskningen](#) og [☞ retsforfølgelsen](#), og disse oplysninger kan fremlægges under retssagen. Retten vil tage hensyn til din straffeattest, når den afsiger dommen.

Loven åbner mulighed for, at der kan tages kontakt til de kompetente myndigheder i en anden medlemsstat, og at der kan anmodes om oplysninger om dine tidligere domme der.

Hvad sker der efter retssagen?

Retten træffer afgørelse om frifindelse eller domfældelse eller en beslutning om at bringe straffesagen til ophør, hvis omstændighederne tyder på, at retssagen ikke bør fortsætte. Dette kan ske, hvis der ikke er beviser nok til at berettigede anklagerne, eller hvis den offentlige anklager frafalder anklagerne.

Mulige domme:

fængselsstraf (3 måneder – 15 år, og for alvorlige forbrydelser op til 20 års fængsel/fængsel på livstid)

samfundstjeneste (40 – 280 timer)

en bøde (3 – 200 gange den månedlige mindsteløn)

konfiskering af ejendom (ejendommen beslaglægges uden kompensation og opbevares af staten)

udvisning fra Letland (tillægsstraf: forbud mod indrejse i 3-10 år)

begrænsning af rettigheder (tillægsstraf: forbud mod at indgå i visser former for/enhver forretningsvirksomhed; visse faglige/andre typer aktiviteter, mod at bestride bestemte stillinger, mod at få lovpligtige tilladelser/licenser; 1-5 år)

prøveløsladelse (1-3).

Hvad er offerets rolle under retssagen?

En person anerkendes som et offer via en beslutning, der træffes af efterforskeren/anklageren, hvis personen har anmodet om en skriftlig tilkendegivelse.

Retten kan anerkende en person som et offer frem til starten af domsforhandlingen.

Offeret kan indgive en ansøgning om skadeserstatning, fremlægge beviser, påvirke sagens gang (forlig med tiltalte, give samtykke til anklagerens indgåelse af en aftale om strafudmålingen osv.).

Offeret fremlægger sin udtalelse om den dom og den skadeserstatning, der kræves, under retssagen. Offeret kan appellere den dom, der afsiges af retten i første instans, og en dom, der afsiges af appelretten.

Relevante links

[☞ Straffeprocessret](#)

[☞ Strafferet](#)

[☞ Lov om strafferegistret](#)

[☞ Lov om tilbageholdelsesprocedurer](#)

[☞ Lov om detektivs aktiviteter](#)

[☞ Lettiske domstole](#)

Sidste opdatering: 07/05/2012

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [\[tv\]](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

4 - Mine rettigheder efter retssagen

Kan jeg appellere?

Du kan appellere [\[7\]](#) dommen fra retten i første instans ved at indgive appelanmodningen senest 10 dage efter afgørelsens afsigelse. Retten kan udvide fristen til 20 dage.

Appelanmodningen rettes til en domstol på et højere niveau (straffefædelingen i en [\[7\]](#) regional domstol/[\[7\]](#) højesteret), men skal indgives til den domstol, der afsagde afgørelsen.

De skriftlige/mundtlige afgørelser, der træffes under en retssag, kan ikke appelleres separat. De kan kun appelleres sammen med retsafgørelsen.

Du kan appellere, hvis du mener, at rettens afgørelse er forkert - f.eks. at straffen er for hård, eller at der er sket en forkert juridisk fortolkning af din adfærd (anvendelse af en forkert paragraf eller del af en paragraf i straffelovgivningen) osv.

Hvad sker der, hvis jeg appellerer?

Håndhævelsen af afgørelsen fastfrys, hvis du appellerer sagen. Hvis du er i fængsel under appelproceduren, vil nedtællingen af fristen for fremsættelse af en appelanmodning på 10/20 dage starte fra det tidspunkt, hvor du bliver oplyst om afgørelsen på et sprog, du kan forstå.

Hvis du har helbredsproblemer/familie-mæssige forhold, der kræver, at du løslades fra fængslingen, kan du anmode om en undersøgelse af begrundelserne for fængsling. Domstolen er ikke forpligtet til at imødekomme en sådan anmodning.

Domstolen vil oplyse dig om datoen for appelhøringens påbegyndelse. Der er ingen frist for dette, men domstolene sørger for, at sagerne undersøges inden for rimelig tid.

Du har ret til at fremlægge nye beviser i appelanmodningen og forklare, hvorfor der er behov for at undersøge sagen, samt angive årsagerne til, at beviserne ikke i første omgang er blevet forelagt retten i første instans. Du kan anmode om, at klageretten undersøger beviserne, hvis du mener, at dette er vigtigt for at begrunde appelsagen.

Hvordan foregår appelhøringen?

Følgende parter inviteres til at deltage i appelhøringen: anklageren, alle personer, som har gjort indsigelse mod retsafgørelsen, og forsvarsadvokaterne/-repræsentanterne. En gruppe bestående af tre juridiske dommere vil behandle din appelanmodning.

Under høringen er det kun din klage, der behandles, medmindre domstolen har sine tvivl om den dom, der er afsagt af retten i første instans.

I en appelsag kan domstolen træffe en af følgende fem afgørelser:

Afgørelsen fra retten i første instans vedholdes; den tilbagekaldes, og en ny afgørelse afsiges

Afgørelsen tilbagekaldes delvist, og en ny afgørelse afsiges for den pågældende del

Afgørelsen tilbagekaldes, og sagen afsluttes

Afgørelsen tilbagekaldes helt/delvist, og sagen sendes tilbage til retten i første instans med henblik på en ny høring

Hvad sker der, hvis der gives medhold/ikke gives medhold i appelsagen?

Hvis du får medhold i din klage, og ingen (anklageren/offret) gør indsigelse mod domstolens afgørelse under kassationsproceduren, træder klagerettens dom/afgørelse i kraft.

Hvis du ikke får medhold i din klage, kan du under kassationsproceduren gøre indsigelse mod klagerettens afgørelse i [\[7\]](#) senatets strafferetskammer i højesteret. En kassationsanmodning skal indgives senest 10 dage efter den dato, hvor klagerettens afgørelse blev gjort tilgængelig. Retten kan udvide fristen til 20 dage.

Du har ret til erstatning, hvis du bliver frifundet, eller hvis sagen afsluttes af juridiske grunde.

Hvis du får medhold i din klage, vil oplysningerne om din dom blive opbevaret i [\[7\]](#) Letlands indenrigsministeriums informationscenter.

Der stilles meget strenge krav til indgivelsen af en kassationsanmodning - du skal bevise, at straffeloven/strafferetsloven er blevet overtrådt i væsentlig grad. I visse tilfælde kan du anmode om, at strafferetssagen genoptages, hvis der indtræffer nye omstændigheder efter afgørelsens ikrafttrædelse. Der er ingen frist for en sådan genoptagelse.

I visse tilfælde (i forbindelse med væsentlige overtrædelser af straffeloven/strafferetsloven), også hvis du ikke har indgivet en kassationsanmodning, har din advokat stadig mulighed for at indgive en anmodning om genoptagelse af sagen efter afgørelsens ikrafttrædelse. Der er ingen frist for anmodningens indgivelse.

En afgørelse afsagt af retten i første instans træder i kraft og er endelig, hvis der ikke er blevet gjort indsigelse mod den i en appel-/kassationsprocedure.

Klagerettens afgørelse træder i kraft og er endelig, hvis der ikke er blevet gjort indsigelse mod den i en kassationsprocedure. Kassationsrettens afgørelse træder i kraft og er endelig på det tidspunkt, hvor sagen behandles.

Jeg kommer fra en anden medlemsstat. Kan jeg blive sendt tilbage efter retssagen?

Hvis du er idømt en frihedsstraf, kan du blive sendt tilbage til dit hjemland efter retssagen, hvis den kompetente myndighed i dit hjemland har anmodet om udlevering, og [\[7\]](#) den offentlige anklagers kontor i Letland har indvilliget i dette eller omvendt - kontoret har anmodet dit hjemland om at tage imod dig, så du kan afsone din straf i det pågældende land. Du overføres ikke automatisk.

Betingelser for overførsel:

Du skal være statsborger i det land, hvor straffen vil blive afsonet.

Rettens afgørelse skal være trådt i kraft

Der skal være mindst seks måneder tilbage af din straf

Overtrædelsen skal også være en overtrædelse i dit hjemland

Du har ydret ønske om at afsone straffen i dit hjemland/har indvilliget i overførsel.

Fængselsadministrationen vil oplyse dig om din ret til at anmode om overførsel senest 10 dage efter modtagelsen af kravet om håndhævelse af afgørelsen.

Du skal indgive din anmodning skriftligt til den offentlige anklagers kontor i Letland.

Hvis du ikke ønsker at afsone straffen i dit hjemland/ikke indvilliger i en sådan anmodning fra myndighederne i dit hjemland, skal du indgive en skriftlig afvisning til den offentlige anklagers kontor i Letland. Anmodningen om overførsel skal behandles inden for 10 dage.

Oplysninger om sigtelser/domme

Oplysninger om dine domme i Letland opbevares uden din tilladelse i den aktive database i generaldirektoratet i [Letlands indenrigsministeriums informationscenter](#), indtil dommen udløber/annulleres. Hvis du har modtaget en administrativ sanktion, opbevares oplysningerne et år efter sanktionens afsigelse og flyttes derefter til generalsekretariatets arkiv. Det er ikke muligt at gøre indsigelse mod dette.

Relevante links

- [Strafferetsloven](#)
- [Straffeloven](#)
- [Lettiske domstole](#)
- [Loven om registrering af sanktioner](#)
- [Loven om erstatning for skader forårsaget af en part, der forvalter retssagerne](#)

Sidste opdatering: 07/05/2012

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

5 - Overtrædelse af færdselsloven

Hvordan behandles mindre trafikforseelser?

Hvis du har overtrådt hastighedsbegrænsningen (50 km/t i byer og 90 km/t uden for byerne) med op til 20 km/t, kan en politibetjent give dig en advarsel /pålægge dig en bøde på 5 LVL.

Hvis du har overtrådt hastighedsbegrænsningen med 21-30 km/t, kan politiet give dig en advarsel/pålægge dig en bøde på 20 LVL.

Bødebøbeløbet stiger, jo mere du overtræder hastighedsbegrænsningen, og det kan nå op på 300 LVL og omfatte en fratagelse af kørekort i 3-6 måneder.

Hvis du har parkeret et forbudt sted, kan politiet pålægge dig en bøde på 20 LVL.

Hvis du ikke har kørekort, bilregistreringspapirer, tilsynscertifikat eller lignende med dig under kørslen, kan politiet give dig en advarsel/pålægge dig en bøde på 2 LVL.

Hvis du har kørt uden brug af forlygter i dagslys, kan politiet give dig en advarsel/pålægge dig en bøde på 5 LVL. For samme overtrædelse når det er mørkt /ved dårlig sigtbarhed, kan politiet pålægge dig en bøde på 30 LVL.

Hvis du eller din passager ikke anvender sikkerhedssele under kørslen, kan politiet give dig en advarsel / pålægge dig en bøde på 20 LVL.

En politibetjent udarbejder en rapport over overtrædelsen og kan beslutte straffen på stedet. Du kan appellere straffen til en højere myndighed inden for en måned efter afgørelsens meddelelse. Den heraf følgende afgørelse kan dernæst appelleres til den [administrative distriktsdomstol](#). Appellanmodningen skal indgives inden for en måned.

Det kommunale politi beskæftiger sig med fodgængeres overtrædelser. Du kan blive pålagt en bøde på 5-20 LVL. Du kan gøre indsigelse mod afgørelsen ved den administrative distriktsdomstol inden for en måned.

Hvis du under kørslen har været påvirket af alkohol med en alkoholpromille på 0,2-0,5 ‰ og har haft kørekort i mindre end to år, pålægges en politibetjent /distrikts- eller byretsdommer en bøde på 100-200 LVL og fratager dig kørekortet i tre måneder. Du kan gøre indsigelse mod afgørelsen inden for en måned til en højere myndighed og efter dette tidspunkt - til den administrative distriktsdomstol (i forbindelse med en bøde pålagt af en politibetjent)/[regional domstol](#) (i tilfælde af en bøde pålagt af en dommer).

Vil disse forseelser komme til at fremgå af min straffeattest?

Administrative sanktioner vil fremgå af din straffeattest. Oplysninger om sådanne sanktioner opbevares uden forudgående anmodning om din tilladelse i den aktive database i generalsekretariatet i [Letlands indenrigsministeriums informationscenter](#) i et år efter sanktionernes afsigelse, og derefter flyttes oplysningerne til generalsekretariatets arkivdatabase.

Relevante links

- [Færdselsloven](#)
- [Loven om administrative forseelser](#)
- [Loven om administrative procedurer](#)
- [Loven om politiet](#)
- [Loven om strafferegistre](#)
- [Statspolitiet](#)
- [Direktoratet for trafikikkerhed](#)

Sidste opdatering: 07/05/2012

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.